

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 13.2.2012 г.
COM(2012) 60 final

**СЪОБЩЕНИЕ ОТ КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, ДО
СЪВЕТА, ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И
ДО КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ**

Иновации за устойчив растеж: биоикономика за Европа

{SWD(2012) 11 final}

СЪОБЩЕНИЕ ОТ КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, ДО СЪВЕТА, ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И ДО КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

Иновации за устойчив растеж: биоикономика за Европа

СТРАТЕГИЯ „ИНОВАЦИИ ЗА УСТОЙЧИВ РАСТЕЖ: БИОИКОНОМИКА ЗА ЕВРОПА“

1. СТРАТЕГИЯ ЗА БИОИКОНОМИКА ЗА ЕВРОПА

Справянето с проблемите, които произтичат от увеличаването на населението на света, бързото изчерпване на редица ресурси, изменението на климата и засилващата се заплаха за околната среда, налага Европа коренно да промени подхода си към производството, потреблението, преработката, складирането, рециклирането и депонирането на биологични ресурси. Стратегията „Европа 2020“ съдържа призив биоикономиката да се използва като ключов елемент за интелигентен и екологосъобразен икономически растеж. Напредъкът в научните изследвания и възприемането на иновациите в областта на биоикономиката ще даде възможност да се подобри управлението на възобновяеми биологични ресурси в Европа и да се разкрият нови и диверсифицирани пазари за храни и продукти на биологична основа. Утвърждаването на биоикономиката в Европа крие голям потенциал: тя може да поддържа и да стимулира икономическия растеж и трудовата заетост в селските, крайбрежните и промишлените райони, да намали зависимостта от изкопаеми горива и да подобри икономическата и екологичната устойчивост на първичното производство¹ и преработвателната промишленост. Така биоикономиката значително допринася за целите на водещите инициативи на стратегията „Европа 2020“ „Съюз за иновации“ и „Европа за ефективно използване на ресурсите“.

Целта на Стратегията за биоикономика и свързания с нея план за действие е да се проправи пътят към новаторско и конкурентоспособно общество, което потребява пестеливо ресурсите и обединява продоволствената сигурност с устойчивото използване на възобновяеми ресурси за промишлени цели, като същевременно осигурява опазването на околната среда. Те ще послужат като отправна точка на програмите за научни изследвания и иновации в секторите на биоикономиката, ще допринесат за подобряване на средата за по-последователната съгласуваност и взаимовръзка между съответните политики на равнище ЕС с тези на национално и глобално равнище, както и за по-широката ангажираност на обществеността в тяхното обсъждане. Те целят постигането на полезно взаимодействие и допълване с други области на политика и с различни инструменти и източници на финансиране, насочени към същите цели, като например общата селскостопанска политика (ОСП), общата политика в областта на рибарството (ОПР), интегрираната морска политика (ИМП),

¹ Забележка: В контекста на настоящото съобщение първичното производство включва селското и горското стопанство, рибарството и отглеждането на аквакултури.

както и политиките по отношение на промишлеността, енергетиката, заетостта, здравеопазването и опазването на околната среда.

Стратегията изхожда от Седмата рамкова програма за научни изследвания и технологично развитие (РП7) и Рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации („Хоризонт 2020“). По-подробна информация относно стратегията за биоикономика се съдържа в придружаващия работен документ на службите на Комисията (РДСК).

1.1. Какъв е залогът?

Европа е изправена пред безпрецедентна експлоатация на ресурси, която може да доведе до тяхното изчерпване, пред значителни и потенциално необратими изменения на климата и пред непрестанно намаляване на биологичното разнообразие — фактори, които застрашават стабилността на обуславящите я живи системи. Положението се утежнява от факта, че се очаква през следващите 40 години населението на света да се увеличи с повече от 30 %, т.е. от 7 милиарда през 2012 г. на над 9 милиарда през 2050 г. Преодоляването на тези сложни и взаимосвързани предизвикателства налага изследвания и иновации, чрез които да се постигнат бързи, съгласувани и устойчиви промени в начина на живот, засягащи всички равнища на обществото и икономиката. Благоденствието и благосъстоянието на днешните европейски граждани, както и на идните поколения, зависи от това как ще се извършат необходимите трансформации.

През последните десетилетия в ЕС бяха въведени или преразгледани много политики с цел да се превъзмогнат предизвикателствата и да се стимулира трансформацията на европейската икономика. При все това, сложните взаимозависимости между отделните предизвикателства могат да породят компромисни решения, като дебата във връзка с конкуриращите се приложения на биомасата. Той възникна от загрижеността за потенциалното въздействие върху продоволствената сигурност на нарастващото търсене на възобновяеми биологични ресурси, стимулирано от други сектори, за използването на ограничени природни ресурси, както и за околната среда в Европа и в трети държави. Решаването на подобни многоизмерни проблеми изисква последователен стратегически подход, който включва различни политики. Необходимо е взаимодействие, основано на добра осведоменост, което да насърчи съгласуването на политиките, да намали припокриването им и да ускори темпото и разпространението на иновациите. Налага се, в частност, по-добро взаимодействие и синхронизиране между научноизследователската дейност и иновациите в ЕС и приоритетите на политиките в подкрепа на биоикономиката.

Биоикономиката предоставя ценна основа за такъв подход, тъй като обхваща производството на възобновяеми биологични ресурси и преобразуването на тези ресурси, както и на потоци от отпадъци, в продукти с добавена стойност като храни, фуражи, продукти на биологична основа² и биоенергия. Нейните сектори и отрасли³

² Забележка: Продуктите на биологична основа са продукти, които са изцяло или частично получени от материали от биологичен произход, с изключение на материали, представляващи част от геоложки образувания и/или вкаменелости, CEN — Доклад относно мандат M/429.

имат значителен потенциал за иновации поради това, че използват широка скала от научни клонове и от базови и промишлени технологии⁴ в съчетание с натрупано местно и мълчаливо знание.

1.2. Справяне с обществените предизвикателства

Широкообхватният характер на биоикономиката предоставя уникална възможност за цялостно справяне с някои взаимосвързани обществени предизвикателства (например, продоволствената сигурност, недостига на природни ресурси, зависимостта от изкопаеми горива и изменението на климата), като в същото време се постига устойчив икономически растеж.

Гарантиране на продоволствената сигурност

Очаква се към 2050 г. нарастването на населението на света да доведе до покачване на търсенето на хранителни стоки със 70 %, което включва предполагаемо двукратно увеличение на световното потребление на месо. Стратегията за биоикономика ще допринесе за глобален подход към това предизвикателство чрез усъвършенстване на базата от знания за устойчиво увеличение на първичното производство, като се вземат предвид всички възможности, от авангардната наука до местното и мълчаливото знание. Тя ще поощрява и промените в моделите на производство и потребление, както и разработването на по-здравословни режими на хранене.

В ЕС само хранително-вкусовата промишленост и домакинствата разхищават около 90 милиона тона храна годишно или 180 kg на човек, без да се считат загубите в селското стопанство и рибарството. В съответствие с Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа и инициативата „Син растеж“ стратегията ще подпомага и веригите на предлагане на храни, ориентирани към ефективно използване на ресурсите.

Устойчиво управление на природните ресурси

Селското и горското стопанство, рибарството и аквакултурите се нуждаят от няколко съществени и ограничени ресурси за производство на биомаса. Те включват земя, морско пространство, плодородни и здрави почви, води и здрави екосистеми, както и минерали и енергия за производството на торове. Тяхното използване включва и значителни алтернативни разходи, които произтичат от изчерпването или загубата на услуги, свързани с екосистемите. Тъй като конкурентните приложения на биомасата и досегашната експлоатация излагат тези ресурси на сериозна заплаха, ЕС трябва да започне да произвежда „повече с по-малко“, да разработи интелигентни устойчиви земеделие, рибарство и аквакултури.

³ Биоикономиката включва секторите на селското и горското стопанство, рибарството, производството на храни, целулоза и хартия, както и части от химическата и биотехнологичната промишленост и енергетиката.

⁴ Биоикономиката изхожда от науките за живота, агрономията, екологията, науката за храненето, обществените науки, биотехнологиите, нанотехнологиите, информационните и комуникационните технологии (ИКТ) и инженерството.

Стратегията за биоикономика цели да разшири базата от знания и да даде тласък на иновациите за повишаване на производителността, като същевременно се гарантира рационалното използване на ресурсите и се щади околната среда. Намаляването на биологичното разнообразие може значително да влоши качеството на ресурсите, засягайки добивите при първичното производство, особено в горското стопанство и рибарството. Ето защо чрез стратегията ще се подкрепя управлението, основано на екосистеми. Тя цели постигане на полезни взаимодействия и допълване между ОСП, ОПР, ИМП и политиките на ЕС в областта на околната среда, ефективното използване на природните ресурси, защитата на биологичното разнообразие и местообитанията, както и осигуряването на услуги, свързани с екосистемите.

Глобалните предизвикателства изискват глобални решения. Стратегията за биоикономика ще подпомогне глобалния подход към по-пестеливо използване на ресурсите. Това включва постигането на общоприето международно разбиране за устойчивото използване на биомаса и утвърждаването на практики за разкриване на нови пазари, диверсификация на производството и решаване на дългосрочните въпроси на продоволствената сигурност.

Намаляване на зависимостта от невъзобновяеми ресурси

Европейската икономика разчита до голяма степен на изкопаемите ресурси като източници на въглерод и енергия, което я прави уязвима спрямо ненадеждни и свити доставки и нестабилност на пазарите. За да запази своята конкурентоспособност, ЕС трябва да стане общество с ниски въглеродни емисии, в което промишлените отрасли с ефективно използване на ресурсите, продуктите на биологична основа и биоенергията съвместно допринасят за „зелен“ растеж.

Стратегията за биоикономика ще включва резултатите от Инициативата за водещи пазари за продукти на биологична основа и ще подкрепи инициативата „Син растеж“, както и целите, заложи в Директивата относно енергията от възобновяеми източници и Директивата относно качеството на горивата, и Стратегическия план за енергийните технологии, като разшири базата от знания и стимулира иновациите за производство на качествена биомаса (напр. технически култури) на конкурентни цени, без да се излага на риск продоволствената сигурност, без да се упражнява натиск върху първичното производство и околната среда, без да се предизвикват смущения на пазарите в полза на употребата ѝ за енергийни цели. Тя освен това ще спомогне да се постигне яснота относно настоящото и бъдещото наличие и търсене на биомаса и конкуренцията между различните ѝ приложения, включително техния потенциал за ограничаване на изменението на климата, с цел да се гарантира успехът на биоикономиката в дългосрочна перспектива. Това включва улесняването на достъпа до алтернативни източници на въглерод и енергия (например, селскостопански и горскостопански остатъци, отпадъци) и стимулирането на изследванията в областта на възобновяемите ресурси, като например микроводораслите.

Ограничаване на изменението на климата и приспособяване към него

Тъй като се очаква през идните десетилетия световното търсене на биомаса за хранителни и промишлени нужди да нараства, капацитетът на селското и горското стопанство, рибарството и аквакултурите в ЕС трябва да бъде трайно увеличен. Стратегията за биоикономика подкрепя разработването на производствени системи с намалени емисии на парникови газове (ПГ), приспособени към и ограничаващи

неблагоприятните въздействия от изменението на климата, като засушаванията и наводненията. По този начин тя ще допринесе за осъществяване целите на Пътната карта за постигане до 2050 г. на нисковъглеродна икономика и инициативата „Европа за ефективно използване на ресурсите“, както и на политиката на ЕС относно изменението на климата. Това ще включва повишеното улавяне на въглерод в селскостопанските почви и морските дъна, както и целесъобразното разширяване на горските ресурси.

Целулозно-хартиената, химическата и хранително-вкусовата промишленост в ЕС изпускат значителен обем парникови газове, но също така поемат големи количества въглерод в своите продукти. Където е възможно, стратегията ще насърчава замяната на производствените процеси с висок разход на въглерод, енергия и вода с процеси, при които ресурсите се използват по-ефективно и се щади околната среда. Необходимо е да се прокарга частичната замяна на невъзобновяемите продукти с екологосъобразни продукти на биологична основа.

Създаване на работни места и запазване на европейската конкурентоспособност

В ЕС секторите на биоикономиката осигуряват над 22 милиона работни места, което представлява около 9 % от работната сила, а годишният им оборот възлиза на 2 трилиона евро. Те обаче трябва да се стремят към новаторство и разнообразие, за да се запазят конкурентоспособността и заетостта с оглед на големите обществени предизвикателства и разрастването на пазарите в развиващите се страни. Очаква се устойчивото първично производство, преработката на хранителни продукти, промишлените биотехнологии и рафинериите за биогорива да дадат тласък на икономическия растеж, което, от своя страна, да преобразува съществуващите и да стимулира възникването на нови отрасли, както и да създаде нови пазари за продукти на биологична основа. За да се отговори на нуждите от работна ръка в тези сфери, както и в селското и горското стопанство, рибарството и отглеждането на аквакултури, трябва да се разкрият нови възможности за обучение и работни места, изискващи висока квалификация.

Според прогнозите до 2025 г.⁵ прякото финансиране за научни изследвания, свързани със Стратегията за биоикономика в рамките на „Хоризонт 2020“, би следвало да доведе до създаването на около 130 000 работни места и 45 милиарда евро добавена стойност в секторите на биоикономиката. По-нататъшен растеж се очаква и от други — преки и непреки — публични и частни инвестиции във всички области на биоикономиката. Може да се смята, че секторите на биоикономиката ще допринесат значително за постигането на целите на „Европа 2020“.

1.3. Разработване на съгласувана биоикономика

Максималното оползотворяване на резултатите от научните изследвания и иновациите в областта на биоикономиката изисква специфични мерки. В съответствие с препоръките, отправени при обществената консултация върху биоикономиката, следва

⁵ Допълнителна информация се съдържа в придружаващия РДСК. [Да се въведе референтен номер]?

да се издигнат в приоритет⁶ по-съгласуваната рамка на политиката, увеличаването на инвестициите за научни изследвания, разработването на пазари за продукти на биологична основа и по-добрата комуникация с обществеността.

Последователна политика

Биоикономиката обхваща редица установени и формиращи се области на политика на глобално, европейско, национално и регионално равнище, които преследват общи цели, но същевременно водят до усложняване и раздробяване на съвкупността от политики. В Стратегията за биоикономика се изисква основан на по-добра осведоменост диалог относно ролята на научния прогрес и по-добро взаимодействие между различните политики в подкрепа на биоикономиката на нивото на ЕС и на държавите-членки (вж. Действие 5). Това ще предостави на заинтересованите страни по-съгласувана рамка на политиката и ще насърчи частните инвестиции. Освен това трябва да се разработят информационни системи за наблюдение на напредъка в биоикономиката, които да използват наличните, но често несвързани, бази данни (вж. Действие 6).

Стратегията за биоикономика ще подкрепя по-доброто съгласуване между финансирането на научните изследвания и иновациите в ЕС и установените приоритети на свързаните с биоикономиката политики. Тя ще осигури също така съобразяването с иновациите още в началната фаза на разработване на политиката. Европейските партньорства за иновации (ЕПИ) и инициативите за съвместно планиране (ИСП) ще имат ключова роля в това отношение. Диалогът върху биоикономиката, който разширява базата от знания и стимулира основаното на осведоменост взаимодействие между мерките на политика на равнището на ЕС, на държавите-членки и на регионално равнище, също ще даде допълнителен импулс за растеж и инвестиции (вж. Действие 2).

Глобалното измерение на обществените предизвикателства пред биоикономиката изисква и засилено сътрудничество на международно ниво. Стратегията за биоикономика ще помогне на Европа да поеме водеща роля в популяризирането на прехода към глобална биоикономика. Международното сътрудничество по въпросите на биоикономиката трябва да се ръководи от научните изследвания и иновациите и да улеснява обмена на научни знания и споделянето на челен опит относно глобалните проблеми и области на политиката, по-специално — по отношение на продоволствената сигурност, изменението на климата, околната среда и ресурсите, изграждането на капацитет и търговията (вж. Действие 8).

Инвестиции в знания, иновации и умения

Биоикономиката изисква трайна и нарастваща подкрепа чрез публично финансиране и частни инвестиции и трябва да допринесе за по-добрата съгласуваност между националните, европейските и глобалните усилия в областта на научните изследвания и иновациите. Често връзката между научноизследователската дейност и прилагането на нейните резултати се прекъсва поради пропуски в информацията и знанията, както и поради институционалните и концептуалните бариери между научните работници, новаторите, производителите, крайните потребители, участниците в определянето на

⁶ Заключение от обществената консултация на Европейската комисия „Биоикономика за Европа: актуално състояние и бъдещ потенциал“ (февруари—май 2011 г.).

политиката и представителите на гражданското общество. Мрежите за трансфер на знания, посредниците при предаване на знания и разпространение на технологии, както и социалните предприятия, включени в по-широки инициативи на гражданите и заинтересованите страни, могат да запълнят тези празноти. Много от обещаващите резултати от научни изследвания остават неоползотворени и заради нерешени правни въпроси и въпроси, свързани с патентоването. Освен това са нужни повече инвестиции за демонстрационни дейности, дейности по увеличаване на мащаба и разработване на предприемачески и консултантски услуги за цялата верига на доставка (вж. Действия 3 и 11).

Необходимостта да се увеличи публичното финансиране за научни изследвания и иновации в сферата на биоикономиката беше отбелязана и в програмата „Хоризонт 2020“⁷. За справяне с предизвикателството „Продоволствена сигурност, устойчиво земеделие, морски изследвания и биоикономика“ са предложени средства в размер на почти 4,7 млрд. EUR. Допълнителна подкрепа ще бъде оказана и чрез някои елементи на предизвикателствата „Действия във връзка с изменението на климата, ефективно използване на ресурсите и суровините“, „Сигурна, чиста и ефективна енергия“ и „Здравеопазване, демографски промени и благосъстояние“. Европейският институт за иновации и технологии (ЕИТ) и неговите общности за знания и иновации (ОЗИ) в различни области ще разглеждат въпроси, свързани с биоикономиката, и по-специално — в предложената ОЗИ „Храни за бъдещето“. Това ще бъде допълнено от научни изследвания и иновации в сферата на базовите и промишлените технологии (напр. биотехнологии, нанотехнологии и ИКТ), като ще бъдат поощрявани и нововъзникващи технологии. Снабдяването на заинтересованите страни по протежение на цялата верига на добавената стойност в биоикономиката с база от знания и инструментариум, който обхваща ключови базови технологии, ще бъде от решаващо значение за прилагането на широк спектър от политики, ориентирани към биоикономиката (вж. Действия 1 и 2).

Няколко държави-членки вече започнаха научноизследователски програми по биоикономика и се съгласиха да подобрят координирането на тези си дейности чрез партньорства в рамките на публичния сектор, като например ИСП „Здрави и продуктивни морета и океани“. Активното сътрудничество между заинтересованите страни също е необходима предпоставка за насърчаване на частните инвестиции и предприемачеството в Европа. Това включва инициативи в подкрепа на интензивния обмен на знания, опростяване на европейското патентно право и улесняване на достъпа до научноизследователски резултати, представляващи публична собственост, както и създаване на публично-частни партньорства (ПЧП) и по-нататъшно развитие на ЕПИ, като например „Селскостопанска производителност и устойчивост“ и „Суровини“ (вж. Действия 1 и 4).

Управление с широко участие и основан на осведоменост диалог с обществеността

Отговорната биоикономика следва да използва модели, които да привлекат за участие гражданите и крайните потребители, за да се засили връзката между науката, обществото и определянето на политика. Обсъжданията, основани на по-добра

⁷ COM(2011) 809/3.

осведоменост, ще позволят на науката и иновациите да предоставят солидна база за определянето на политика и обществен избор, като същевременно в биоикономиката се отчитат основателната загриженост на обществото и неговите нужди.

Голяма част от европейците са на мнение, че науката и технологиите ще разкрият повече възможности за бъдещите поколения. При все това, между науката и обществото все още съществува значителна информационна празнина. Гражданите трябва да бъдат ангажирани в открит и основан на осведоменост диалог в целия процес на научни изследвания и иновации. Те трябва да разполагат с достоверни данни относно ползите и рисковете от новаторски технологии и действащи практики, както и с достатъчно възможности за обсъждане на нови открития и предполагаемите им последици (вж. Действия 2 и 5). В това отношение важна роля се пада на ЕПИ „Селскостопанска производителност и устойчивост“.

Освен това, на гражданите трябва да се предостави повече информация относно свойствата на продуктите и въздействието на потребителските навици и начина на живот (например, във връзка с отпадъците), за да имат възможност за отговорен и основан на осведоменост избор (вж. Действие 12). И накрая, гражданите трябва да бъдат информирани за възможностите, които произтичат от социалните иновации, и да бъдат насърчавани да поемат инициатива.

Нови инфраструктури и инструменти

Разгръщането на производителна и устойчива биоикономика изисква повече научноизследователски, селскостопански, морски и промишлени инфраструктури, мрежи за трансфер на знания и подобрени вериги на доставка. Наред с останалите цели, това ще подпомогне интеграцията и диверсификацията на рафинериите за биогорива, включително тези от локален мащаб (вж. Действие 10). Нефтохимическите рафинерии произвеждат широка гама от продукти, горива и енергия от изкопаеми ресурси. В рафинериите за биогорива изкопаемите ресурси се заменят от възобновяеми (включително отпадъци), като се създават нови източници на доходи и работни места в селското и горското стопанство, рибарството и отглеждането на аквакултури. За изграждането на устойчиви вериги на доставка и съоръжения (вж. Действие 7) могат да се използват различни източници на финансиране, включително частни инвестиции, фондът на ЕС за развитие на селските райони или Кохезионният фонд.

Продуктите на биологична основа и биоенергията могат да бъдат „биотехнологични версии“ на традиционни или нови продукти с нови и иновативни функционални възможности и потенциал за нови и съществуващи пазари. За да оползотвори това, ЕС активно стимулира по-нататъшното развитие на ясни и недвусмислени продуктови стандарти и критерии за устойчивост на европейско и международно равнище. Те са от ключово значение за функционирането на единния пазар и за по-нататъшното разработване на схеми за сертифициране и етикети, които да насърчават „зелените“ обществени поръчки и възприемането на продуктите на биологична основа от потребителите (вж. Действие 11).

2. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ В ОБЛАСТТА НА БИОИКОНОМИКАТА

В изложениия по-долу План за действие се посочват основните дейности на Комисията за осъществяване на целите на Стратегията за биоикономика, която се основава на РП7,

„Хоризонт 2020“ и други важни инициативи, като например ЕПИ. Държавите-членки и заинтересованите страни също се приканват да вземат участие. По-подробна версия на Плана за действие се съдържа в РДСК⁸.

2.1. Инвестиции в научни изследвания, иновации и умения

1. Осигуряване на значително финансиране от ЕС и държавите-членки, както и на частни инвестиции и партньорство за научни изследвания и иновации в областта на биоикономиката. Разработване на допълнителни ИСП и дейности по ERA-NET за по-голяма съгласуваност и полезни взаимодействия между публичните програми. Подпомагане на биокластери и ОЗИ в рамките на ЕИТ за партньорство с частния сектор. Набелязване на главните научноизследователски и иновационни концепции и приоритети във връзка с хранителните продукти, устойчивото селско и горско стопанство и морските изследвания в рамките на програмата „Хоризонт 2020“.
2. Увеличаване дела на мултидисциплинарните и междусекторните научни изследвания и иновации, за да се даде отговор на сложните и взаимосвързани обществени предизвикателства чрез разширяване на наличната база от знания и разработване на нови технологии. Предоставяне на научни становища като основа за определяне на насоките на политиката с оглед на ползите и възможните компромиси при биоикономическите решения.
3. Насърчаване на възприемането и разпространението на иновациите в секторите на биоикономиката и създаване на допълнителни механизми за обратна връзка по отношение на правилата и мерките на политиката там, където това е необходимо. Разширяване на подкрепата за мрежи за знания, консултантски услуги и услуги в подкрепа на предприятията, особено чрез ЕПИ и биокластери.
4. Изграждане на човешкия капацитет, необходим за растежа и по-нататъшната интеграция на секторите на биоикономиката чрез организиране на университетски форуми за разработване на нови учебни програми по биоикономика, както и на схеми за професионално обучение.

2.2. Засилено взаимодействие на политиките и ангажиране на заинтересованите лица

5. Създаване на *работна група по биоикономика*, която да допринася за увеличаване на полезното взаимодействие и съгласуваността между политиките, инициативите и икономическите сектори, свързани с биоикономиката на равнище ЕС, осъществяване на връзка със съществуващите механизми (до 2012 г.). Насърчаване на създаването на подобни работни групи на равнище държави-членки и на регионално равнище. Поощряване на участието на изследователите, крайните потребители, участниците в определянето на политиките и гражданското общество в открит и основаващ се на осведоменост диалог в научноизследователския и иновационен процес на

⁸

Забележка: Някои действия могат да наложат отделна оценка на въздействието.

биоикономиката. Организиране на редовни конференции по биоикономика с участие на заинтересованите страни.

6. Създаване на Център за наблюдение по въпросите на биоикономиката в тясно сътрудничество със съществуващите информационни системи, който да позволи на Комисията редовно да следи и оценява напредъка и въздействието на биоикономиката и да разработва насочени към бъдещето и моделиращи средства (до 2012 г.). Междинен преглед на постигнатия напредък и актуализиране на стратегията в средата на периода.
7. Подкрепа за развитието на регионалните и националните стратегии за биоикономика чрез проучване на съществуващите научноизследователски и иновационни дейности, центрове за компетентност и инфраструктури в ЕС (до 2015 г.). Подпомагане на стратегически дискусии с органите, отговарящи за развитието на селските и крайбрежните райони и за политиката за сближаване⁹ на местно, регионално и национално равнище, за да се постигне максимално въздействие на съществуващите финансови механизми.
8. Изграждане на международно сътрудничество в областта на научните изследвания и иновациите в биоикономиката за търсене на съвместен отговор на глобалните предизвикателства като продоволствената сигурност и изменението на климата, както и устойчивостта на доставките на биомаса (от 2012 г.). Установяване на допълнителни полезни взаимодействия между усилията на ЕС и на държавите-членки на международното поле и установяване на връзки с международни организации.

2.3. Укрепване на пазарите и повишаване на конкурентоспособността в биоикономиката

9. Предоставяне на база от знания за устойчива интензификация на първичното производство. По-добра осведоменост относно настоящото, потенциалното и бъдещото наличие на биомаса (включително селскостопански и горскостопански остатъци и отпадъци), както и търсенето в различните сектори, като се отчитат добавената стойност, устойчивостта, плодородието на почвите и потенциалът за ограничаване на изменението на климата. Предоставяне на достъп до направените констатации с оглед на разработването и прегледа на съответните политики. Подкрепа за бъдещото разработване на обща методика за изчисляването на екологичните показатели, например като се използват оценки на жизнения цикъл (ОЖЦ).
10. Насърчаване на създаването на мрежи с нужната логистична помощ за интегрирани и диверсифицирани рафинерии за биогорива, бази за демонстрационни и пилотни дейности в цяла Европа, включително необходимите вериги на доставка и логистика за каскадно използване на биомаса и на потоци от отпадъци. Поставяне начало на преговори за създаване

⁹ COM(2011) 615, приложение IV.

на ПЧП за научни изследвания и иновации в отраслите на биоикономиката на европейско равнище (до 2013 г.).

11. Подкрепа за разрастването на нови пазари чрез разработването на стандарти и стандартизирани методи за оценка на устойчивостта на продуктите на биологична основа и системите за производство на храни и подпомагане на дейностите за увеличаване на мащаба. Улесняване на „зелените“ обществени поръчки за продукти на биологична основа чрез разработване на схеми за етикетиране и първоначален списък с информация за европейските продукти и специални обучения за възложители на обществени поръчки. Допринасяне за дългосрочната конкурентоспособност на секторите на биоикономиката чрез въвеждане на стимули и механизми за взаимно обучение, насочени към подобряване ефикасността на усвояването на ресурсите.
12. Разработване на научно обосновани подходи за информиране на потребителите относно свойствата на продукта (например хранителни качества, производствени методи и екологосъобразност) и насърчаване на здравословен и устойчив начин на живот.